

EESTI KARJÄÄRI- NÕUSTAJATE ÜHING TEGI LIIKMETELE MENTORPROGRAMMI

Karjäärinõustajate ühingu esimene mentorprogramm algas pilootprojektina septembris 2020 ja kestab tänava kevadeni.

TEILY ALLAS
coach ja mentorprogrammi
juht, MTÜ Eesti
Karjäärinõustajate Ühing

KNÜ
mentorprogrammi
mentorid 2020
FOTO: WWW.KNY.EE

Programmist võtab osa pea pool ühingu liikmetest, moodustunud on 20 mentorpaari ning kahel mentoril on kaks menteed. Mentorprogramm on ühingu põhine ehk suunatud ainult ühingu liikmetele. Ühingul on mentorprogrammi elluviimisel kaks suuremat eesmärki. Esiteks: võimaldada soovi avaldanud liikmetest karjäärispetsialistidel saada mentorlussuhte kaudu tuge ning juhendamist valdkonnas juba pikemalt tegutsenud, kogunud ja mentori rolliks ettevalmistunud kolleegilt. Teiseks: võimaldada kogenumatel liikmetel panna ennast

proovile mentori rollis ja tõsta oma professionaalset taset.

MENTORPROGRAMMI LOOMEPROTSESS

Mentorprogrammi juured ulatuvad 2015. aastasse, mil käis koos esimene sama programmi töörühm, kuid tol korral jäi idee realiseerimata. 2019. aasta jaanuari üldkogul alustati mentorprogrammi teemal uut arutelu ning võtsin selle eestvedamise enda peale. Moodustus seitsmeliikmeline töörühm, kellega liitus ka osa tollaegseid liikmeid. Neli kuud enne mentorpaaride moodustamist

ühines töörühmaga kaks koordinaatorit.

Mentorprogrammi töörühma tegevliikmed on Teily Allas (töörühma juht), Elliko Konno, Anna Gramberg, Külli Klara Katariina Jõe, Pille Pesti, Ave Karu, Kristel Lään-Saarik ning koordinaatorid Triin Pajo ja Marja Saarma. Töörühmas on esindatud nii erapraksises kui ka riigiasutuses töötavad karjäärispetsialistid Tallinnast, Tartust ja Kesk-Eestist. Programmi kokkupanemisel töötati läbi varasema koosseisu materjal ning parimad praktikad. Aluseks olid karjääriõpet edendavate pilootkoolide karjäärikoordinaatori-

te mentorprogrammi materjalid, Eesti Mentorite koja veebileht, kutsestandard ja ühingu enda eetikakoodeks. Mentorprogramm otsustati esimesel aastal käivitada pilootprojektina, et uurida välja, millised on selle kasutegurid, jätkusuutlikkus ja võimalikud kitsaskohad. Ühtlasi lükati pilootprojekt käima vabatahtliku tegevusena, kus puuduvad nii osalus- kui ka koolitustasud.

Mentorprogrammi dokumendi koostamisel töötati välja programmist osavõtjate tingimused, kestus, mentorpaaride moodustamise sammud ja tugisüsteem. Seletati lahti terminid, rollid ja vastutus. Sõnastati mentorlustegevuse koostööpõhimõtted ning loodi tegevusplaan programmi realiseerimiseks. Oluliseks peeti lisada programmi ka kovisiooni võimalus nii mentoritele kui ka menteedele. Lisalugemist leiab Karjäärinõustajate Ühingu kodulehel mentorprogrammi punkti alt (<http://kny.ee/mentorlus>).

Programmi õnnestumiseks on andnud oma panuse koolituste, töötubade ja kogemuste jagamise kaudu Fontes PMP OÜ-st juhtivkonsultandid Piret Jamnes ja Tiiu Allikvee. Nemat on mentorlusprogramme teinud tänaseks juba 15 aastat. Piret Jamnes on üks KNÜ asutajaliikmetest ning Tiiu Allikvee ühingu pikaajaline liige, kes osaleb mentorprogrammis mentorina.

KITSASKOHTADE ÜLETAMINE

Esiplane plaan nägi ette, et mentorprogramm alustab 2019. aasta septembrist. Siis värvati programmi ka esimesed liikmed. Programmi registreerimise ankeedis küsisime potentsiaalsetelt osalejatelt nende ootusi ja motivatsiooni. Üks mentoritest kirjutas: „Mentorprogrammi abiga saab ise professionaalselt areneda, toetada oskusteabega kolleege ja aidata kaasa karjäärinõustamise arengule Eestis.”

Menteed töid välja: „Mentorprogrammiga soovime karjäärinõustajana tuge, juhendamist kogene-

nud kolleegidelt ja tagasisidet, et jõudsamalt edasi minna ning ette valmistada kutseksamiks.”

2019. sügisel mentorprogramm siiski ei alustanud. Ees seisid veel mõned ülesanded, mis tuli lahendada. Oluline oli mentorite professionaalse tausta ja valdkondliku kogemuse väljaselgitamine. Tol ajal oli vähe mentoreid, kes vastasid programmi tingimustele, ning kuna menteedeks soovijaid oli rohkem, siis otsustati samm tagasi astuda ja programm peatada. See tõi kaasa programmi tingimuste ülevaatamise, liikmete suurema kaasatuse ning kommunikatsiooni kasvatamise.

Programmist võtab osa pea pool ühingu liikmetest.

Oluline muutus, mis sai tehtud programmi edasilükkamisel, oli seotud kutsetunnistuse spetsiifikaga. Liikmetelt saime tagasisidet, et on tähtis vaadata üle mentori kriteeriumid, et rohkem mentoreid seostaks ennast programmi sihtgrupiga.

Karjäärinõustajate Ühingu liidab erinevaid spetsialiste, kelle ametinimetus ei sisalda vaid sõna „karjäär”, nagu näiteks kooli koordinaatorid, personalispetsialistid ja -juhid. Sellest lähtudes sai laiendatud ka kutsetunnistuse sõnastust.

Teine väljakutse oli koolitusel ja töötoas osalemine. Ühingu liikmed asuvad Eestimaa eri piirkondades ja see tõstas küsimuse, kuidas leida sobiv aeg just menteede töötoale, sest see kestis ligi kolm tundi. Ülemaailmne tervisekriis tegi siin aga ise korrektuurid ning menteede töötuba sai korraldatud hübriid töötoana nii kohapeal kui ka veebis.

UUS ALGUS JA KOHANEMINE

Kutsusime ühingu liikmeid taas mentorprogrammiga liituma 2020. aasta

mais ning sel korral oli liikmete osavõtt suurem kui eelmisel korral – programmiga liitusid pea pooled ühingu liikmetest. Nüüdseks on pool programmist läbitud ja mentorpaarid kohutavad regulaarselt. Tehtud on esimene tagasisideküsitlus, mis on valdavalt positiivne.

Mentorprogramm on käivitunud just õigel ajal, sest töömaailm on muutunud nii kiires tempos, et järjest rohkem inimesi vajab karjäärinõustamist. Koroonakriis on toonud juurde päevapealt töötuks jäänuid ning silmast silma kohtumiste piiramisel on omad tagajärjed. Toetust vajavad ka meie spetsialistid. Seetõttu on klientide vajadustega toimetulekuks ülioluline, et nõustajad saaksid enda vormis hoidmiseks ja oma oskuste arendamiseks kasutada senisest intensiivsemad ja kompetentse fookusesse võtvaid toetusmeetodeid, milleks mentorprogramm kahtlemata on. Sel viisil on meie enda karjäärinõustajate vaimse tervise ja heaolu teemad programmi abil paremini hoitud.

OSALEJATE TAGASISIDE

Menteena programmis osalev Anneli Peterson ütles jaanuaris peetaval ühingu üldkogul: „Julgustan liikmeid edaspidigi programmis osalema, ka neid, kel on juba valdkonnas kogemus olemas.” Ühtlasi leiab ta, et programmis osalemine annab julgust ja enesekindlust ning tänu sellele on mentee klientide nõustamisel tõhusam.

Mentor Küllike Oja tõi välja vana tõe – edu alus on omavaheline kontakt – ning väljendas tänulikkust, et mentorpaaride moodustajad on nii oskuslikult kokku viinud kaks täiesti võõrast inimest. „Soovitan kõigil, kes veel kahtlevad, kas hakata mentoriks või menteeiks, seda proovida. See on suurepärane kogemus.”

Lõplikud järeldused ja kokkuvõetud programmist teeme siis, kui mentorpaaride kohtumised on lõppenud, ning avaldame tulemused juunis oma veebilehel www.kny.ee.